

TEKSTAS: ANA MLOZNIAK

Užbėgu greitos kavos ir jau vietoje sugalvoju pasilikti. Apsižiūriu aplink beiėškant laisvos vietos. Prie lango sėdi mergina su knyga rankose. Kiek toliau vaikinai kalbasi telefonu. Prie didelio darbo stalo vidury salės keli žmonės su kompiuteriais. Varšuvoje būti vienam yra visiškai normalu. Vienam, bet tai nereiškia vienišam.

Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad Varšuva yra neprieinama, per didelė, nesuprantama. Iš tikrųjų, reikia tik leisti sau pamatyti, kad čia gyvena tokie pat žmonės kaip ir visur, vaikai taip pat lanko mokyklas, suaugusieji skuba į darbą, senjorai leidžia laiką parkuose ir viskas sustoja į savo vietas. Skirtumas tik toks, kad Varšuva turi magišką gebėjimą kiekvienam atskleisti tai, ką jis nori pamatyti.

Planuojant solo kelionę į Varšuvą, rekomenduoju sugalvoti sau tikslą. Tokiu tikslu, pavyzdžiui, gali būti lėtas pasivaikščiojimas po miestą užsukant kavos į jaukias vieteles, istoriniai atradimai su pagrindinėmis karališkosiomis rezidencijomis arba smagus *miksas*, kuris paliks nepakankamumo jausmą.

Ir dar, ruduo yra nuostabiai fantastiškas laikas pasimatymui su Varšuva. Lietus nebaisus, nes apstu kavinių ir muziejų. Užtat saulėtą dieną rudeninės spalvos užburia ir leidžia pamiršti, kad čia pat, už nugaros lieka didmiesčio gyvenimas.

Nenuobodi istorija – Lietuvos ir lietuvių pėdsakais

Rudens kelionę pradėčiau nuo maisto sielai ir akims - parkas Łazienki Królewskie (liet. Karališkosios Maudyklos) yra didžiausias Varšuvoje ir užima 76 ha teritoriją. Daugiau nei 10 tūkstančių medžių, kurių seniausi skaičiuoja virš 200 metų, užtvindę visą parką rudens spalvų atspalviais. Tikras karališkas vaizdas atsiveria nuo Jono III-ojo Sobieskio tilto Agrykola gatvėje. Pačiame parke verta aplankyti rūmus ant vandens, kuriuose atkurtos pirmos karališkosios maudyklos (nuo jų kilo parko pavadinimas), senąją oranžeriją su istoriniu Karališkuoju teatru. Į visus objektus penktadieniais įėjimas nemokamas.

Varšuva yra neatsiejama nuo Lietuvos istorijos. Abiejų Tautų Respublikos sostinė yra pilna mūsų bendros istorijos simbolių ir žinomų žmonių gyvenimiškų istorijų. Miesto gatvėmis vaikščiojo Radvilos, Tiškevičiai, Pacai. M. Čiurlionis studijavo Varšuvos muzikos institute bei Dailės akademijoje, gyveno centre esančiame name Żurawia g. 45. Kilęs iš Brėvikio dvaro netoli Telšių inžinierius ir politikas Gabrielius Narutavičius palaidotas Varšuvos Šv. Jono Krikštytojo arkikatedros bazilikoje kaip pirmasis nepriklausomos Lenkijos prezidentas. Netoli Panevėžio gimęs Stanislovas Kerbedis sujungė du Varšuvos krantus pirmuoju pastoviu tiltu per Vyslą, o Pilies aikštę ir Karališkąją pilį puošia ATR herbas su Vyčiu ir lenkišku ereliu.

Su pagrindinėmis miesto grožybėmis galima susipažinti einant Karališkuoju keliu nuo Łazienki parko link Pilies aikštės. Pirmiausia, bus didingos Ujazdowskie alėjos su dauguma diplomatinė atstovybių - JAV, Šveicarijos, Bulgarijos, Prancūzijos bei... Lietuvos. Stabtelėkite prie Palmės - Varšuvos simboliu tapusia artistine instaliacija (autorė Joanna Rajkowska). Naujojo Pasaulio (lenk. ul. Nowy Świat) gatvėje nukrypkite į Chmielna g. vienu skaniausių ir žinomiausių spurgų "Cukiernia Pawłowicz" (Chmielna g. 13).

Krokuvos Priemiesčio gatvė (lenk. Krakowskie Przedmieście) pasitinka didingą Lenkijos mokslo akademiją su M. Koperniko paminklu ir išsiskiriančia iš aplinkos Šv. Kryžiaus bažnyčia. Beje, būtent šioje bažnyčioje palaidota F. Chopino širdis. Varšuvos universitetas, Dailės akademija, prabangūs Europejski ir Bristol viešbučiai, Prezidentūra, A. Mickevičiaus paminklas ir pagaliau, Pilies aikštė su Karališkąja pilimi.

Anos Mlozniak asmeninio archyvo nuotr.

Ypatingi Varšuvos skanėstai

Išpūdžių daug. Verta padaryti kavos pertrauką. O jeigu kavos, tai tik su Varšuvos pyragėliu. Ir čia nustebinsiu – pasirinkti tikrai bus iš ko. W-Z, Napoleonka, Zygmuntówka, bajaderka, rurka z kremem, kremówka papieska, sernik, karpatka... Hm, neabejotinai rinkčiausi vieną (o gal ir abudu) iš konkursų būdu išrinktų, Varšuvą pristatančių pyragėlių.

Zygmuntówka - Varšuvą atstovauja nuo 2009 metų, kai laimėjo pakartotinį Varšuvos pyragėlio konkursą. W-Z - pirmo konkurso, paskelbto 1949 m., laimėtojas. Nors nuo tos datos praėjo jau daugiau nei 70 metų, pyragėlis neapleidžia lyderio pozicijos.

Porą žingsnių nuo Pilies aikštės, prieš pat Šv. Jono Krikštytojo arkikatedros baziliką veikiančioje kavinėje "Strzałkowski" (Świętojańska g. 15) dažniausiai galima paragauti abiejų pyragėlių. O pati kavinė su dideliais langais idealiai tinka lėtai kavai ir spoksojimui į praeivius.

Toliau? Nedidukas Varšuvos istorinis Senamiestis (vos 10 ha) traukia siauromis gatvelėmis, varpu-stebukladariu, paslėptais kiemeliais, neįtikėtina gatve sudaryta iš 78 laiptukų, Undinėlės fontanu, gynybinėmis Barbakano sienomis. Kiekviena gatvelė ir kiekvienas namas vertas atskiros istorijos.

Pilnas skrandis – laiminga siela

Keliaudami vieni ir turėdami galimybę, darbo dienomis, galite išmėginti geriausias virtuves už itin patrauklią kainą.

Tikrieji *foodies* žino, kad dienos metu restoranai stengiasi pritraukti klientus papildomu menu - dienos pietumis. Mano paskutinis atradimas - kiek paslėptas restoranas "Muzealna" pažymėtas Michelin įvertinimu. Darbo dienomis siūlo pietus už maždaug 10 eur. Ieškoti restorano reikia Nacionalinio Muziejaus požemiuose. Dar vienas pasiūlymas paragauti pasaulio virtuvės patiekalų, pvz. Izraelio. O restoranas "Zachodni Brzeg" dienos meniu keičia kasdien ir vis sugeba nustebinti.

Vakaras tik su savimi, arba kaip vieatvę paversti privalumu

Kone didžiausias privalumas solo kelionėje - jokių kompromisų, laukimo, staigių planų pakeitimų. Viskas priklauso tik nuo vieno žmogaus - Jūsų.

Belieka išmokti prisijaukinti vakarą. Kai kavinėse pasirodo draugų kompanijos, vienatvės pojūtis gali bandyti imti viršų. Varšuva pasirūpino ir šiuo subtiliu klausimu.

Kino teatras "Kinogram" Norblino fabrike užburs atmosfera, skaniais kokteiliais stikliniuose (!) bokaluose ir geru filmu. Visi filmai rodomi originalo kalba, t.y. dažniausiai anglų. Šalia esanti galerija-muziejus "Art Box Experience" suteikia unikalų interaktyvų "gyvos" parodos jausmą. Paveikslai yra ne tik prieš Jumis, jie apsupa Jus iš visų pusių. Sielai buvo, o kūnui? Sante SPA centras pelnė geriausio SPA vardą Lenkijoje, kas tikrai nestebina. „Goldariumas“ (atsipalaidavimo kambarys iš aukso), vandenilio SPA, silicio sukurinė vonia, kolageno šviesos terapija. Viskas Jums, neskubant, pagal Jūsų taisykles.

Keliavimas solo tai yra laikotarpis, kai mes galime atsiskirti nuo šurmulio ir leisti sau atsikvėpti, pažinti save ir įgyti vidinę ramybę. Būkite drąsus, eksperimentuokite ir mėgaukitės savimi kelionių metu. O Varšuva Jums padės, toks tai jau miestas.

Ir dar...

Muziejai pasislėpti nuo lietingų orų:

- Nacionalinis Lenkijos muziejus. Muziejaus "žvaigždė", užimanti VIP'inę vietą - J. Mateiko paveikslas "Bitwa pod Grunwaldem", t.y. "Žalgirio mūšis". O ir Barborą Radvilaitę galima sutikti.
- Muzeum życia PRL – Gyvenimo Lenkijos Liaudies Respublikoje muziejus. Bus lengva, linksma, kiek nostalgiška su juoda kava iš seniausio automatinio espreso Lenkijoje bei Varšuvos pyragėliu "W-Z".
- F. Chopino muziejus. Muziejus, kurį rekomenduotina lankyti vienam (idealiai, ar ne?). Daug muzikos, koncertų transliacijos, genialaus kompozitoriaus-varšuviečio gyvenimo istorija.

Jaukūs adresai Varšuvoje, kuriuos verta užrašyti solo kelionei:

- Miodowa Cafe, Senatorska g. 13/15 - gardi kava bei desertai, kuriuos norisi valgyti akimis.
- Patio, Piwna g. 40/42 - Senamiesčio širdyje įsikūrusi kavinė leidžia užsukti į vieno iš namų vidinį kiemą, pamatyti vidų, o ne tik fasadą.

Bristol viešbučio kavinė, Krakowskie Przedmieście 42/44 - palepinkite save, sukurkite sau šventę gražioje tarpukario aplinkoje.

Anos Mlozniak asmeninio archyvo nuotr.